

Határozatok Tára

T-677/20. sz. ügy

**Ryanair DAC
és
Laudamotion GmbH
kontra
Európai Bizottság**

A Törvényszék ítélete (kibővített tizedik tanács), 2021. július 14.

„Állami támogatások – Az osztrák légi közlekedési piac – Ausztria által a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben egy légitársaság javára nyújtott támogatás – Alárendelt kölcsön az Austrian Airlines javára – Kifogást nem emelő határozat – A kedvezményezett anyavállalata számára korábban nyújtott támogatás – Rendkívüli esemény által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatás – A letelepedés szabadsága – A szolgáltatásnyújtás szabadsága – Egyenlő bánásmód – Indokolási kötelezettség”

- 1. Államok által nyújtott támogatások – Tilalom – Eltérések – A belső piaccal összeegyeztethető támogatások – A természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatások – Támogatássá alakítható alárendelt kölcsön egy légitársaság javára utóbbinak a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben történő kártalanítása céljából – Az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján történő értékelés – A kedvezményezettal azonos csoporthoz tartozó társaságok javára nyújtott támogatásra vonatkozó intézkedések összességének és a közöttük lévő kapcsolatnak a figyelembevétele
(EUMSZ 107. cikk, (2) bekezdés, b) pont)*

(lásd: 29–44. pont)

- 2. Államok által nyújtott támogatások – Tilalom – Eltérések – A belső piaccal összeegyeztethető támogatások – A természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatások – Támogatássá alakítható alárendelt kölcsön egy légitársaság javára utóbbinak a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben történő kártalanítása céljából – A belső piaccal az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján összeegyeztethető támogatás – A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével való összeegyeztethetőség értékelése – Szempontok – A támogatás célja – A támogatás szükségessége – A támogatás arányossága
(EUMSZ 18. cikk, első bekezdés, és EUMSZ 107. cikk, (2) bekezdés, b) pont)*

(lásd: 48–69. pont)

3. *Szolgáltatásnyújtás szabadsága – A Szerződés rendelkezései – Hatály – Az EUMSZ 58. cikk (1) bekezdése értelmében vett, közlekedés területén nyújtott szolgáltatások – Légi közlekedési szolgáltatások – Különös jogi szabályozás (EUMSZ 56. cikk, EUMSZ 58. cikk, első bekezdés, és EUMSZ 100. cikk, (2) bekezdés)*

(lásd: 70–72. pont)

4. *Államok által nyújtott támogatások – Tilalom – Eltérések – A belső piaccal összeegyeztethető támogatások – A természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatások – Támogatássá alakítható alárendelt költsön egy légitársaság javára utóbbinak a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben történő kártalanítása céljából – A belső piaccal az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján összeegyeztethető támogatás – Szempontok – A támogatás arányossága – A Covid19-világjárvány által a támogatásban részesülő vállalkozásnak okozott károk értékelése (EUMSZ 107. cikk, (2) bekezdés, b) pont)*

(lásd: 82–96. pont)

5. *Államok által nyújtott támogatások – Tilalom – Eltérések – A belső piaccal összeegyeztethető támogatások – A természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatások – Támogatássá alakítható alárendelt költsön egy légitársaság javára utóbbinak a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben történő kártalanítása céljából – A belső piaccal az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján összeegyeztethető támogatás – Szempontok – A támogatás arányossága – A támogatás összegének kiszámítása – A kedvezményezettnek a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben történő kártalanítására irányuló támogatás és az ugyanezen elszámolható költségeket nem fedező egyéb intézkedések halmozódása – Megengedhetőség (EUMSZ 107. cikk, (2) bekezdés, b) pont, és (3) bekezdés, b) pont)*

(lásd: 102–122. pont)

6. *Megsemmisítés iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Őket közvetlenül és személyükben érintő jogi aktusok – Az állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül megállapító bizottsági határozat – Az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében vett érintett felek keresete – A kereset tárgyának megjelölése – Az érintettek eljárási jogainak védelme iránti kereset – Felhozható jogalapok – A konkrét ügyben az ilyen jogalap önálló tartalmának hiánya (EUMSZ 108. cikk, (2) bekezdés, és EUMSZ 263. cikk, negyedik bekezdés)*

(lásd: 125–127. pont)

7. *Államok által nyújtott támogatások – A Bizottság arra vonatkozó határozata, hogy nem emel kifogást valamely támogatási programmal szemben – Indokolási kötelezettség – Terjedelem – A tárgyra vonatkozó jogszabályok összefüggéseinek és összességének figyelembevétele (EUMSZ 107. cikk, (2) bekezdés, b) pont, és EUMSZ 296. cikk)*

Összefoglalás

A Törvényszék megerősíti, hogy összeegyeztethető a belső piaccal az Ausztria által az Austrian Airlines részére annak érdekében nyújtott támogatás, hogy utóbbi számára megtérítse a járatainak a Covid19-világjárvány miatti törléséből vagy átütemezéséből eredő károkat. E támogatás, amelyet levontak a Németország által ugyanezen összefüggésben a Lufthansa csoportnak nyújtott támogatásokból, amely csoportnak az Austrian Airlines is tagja, nem minősül az e csoport javára nyújtott túlkompensációnak.

2020 júniusában az Osztrák Köztársaság egyedi támogatási intézkedést jelentett be az Európai Bizottságnak az Austrian Airlines AG légitársaság (a továbbiakban: AUA) javára. A bejelentett támogatás, amelyet egy 150 millió euró összegű, támogatássá alakítható alárendelt kölcsön formájában nyújtottak (a továbbiakban: szóban forgó intézkedés), arra irányult, hogy megtérítsék az AUA részére a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben az utazási korlátozások és más korlátozó intézkedések bevezetése nyomán a járatainak törléséből vagy átütemezéséből eredő károkat.

Az AUA a Lufthansa csoport tagja, amelynek élén a Deutsche Lufthansa AG anyavállalat (a továbbiakban: DLH) áll. A Bizottság 2020 márciusa és júniusa között már jóváhagyta a Lufthansa csoport vállalkozásai javára nyújtott különböző támogatási intézkedéseket, többek között (1) a Németországi Szövetségi Köztársaság részéről egy 3 milliárd euró összegű, a DLH javára szóló kölcsönre vonatkozó 80%-os állami kezességvállalást, amelyet egy olyan német támogatási program keretében nyújtottak, amelynek célja a bármely gazdasági ágazatba tartozó vállalkozások támogatása, amelyeknek a Németországban folytatott tevékenységeikhez kapcsolódóan likviditási szükségleteik merülnek fel (a továbbiakban: német kölcsön),¹ (2) az Osztrák Köztársaság részéről egy 300 millió euró összegű, az AUA javára egy kereskedelmi banki konzorcium által nyújtott kölcsönre vonatkozó 90%-os állami kezességvállalást, amelyet a jelenlegi Covid19-világjárvány alatt a gazdaság támogatására irányuló osztrák támogatási program címén nyújtottak (a továbbiakban: osztrák kölcsön),² és (3) a Németországi Szövetségi Köztársaság által a DLH részére nyújtott 6 milliárd euró összegű egyedi támogatást. Ez utóbbi támogatási intézkedést a Bizottság a 2020. június 25-i határozatával (a továbbiakban: Lufthansa határozat)³ engedélyezte.

2020. július 6-i határozatában a Bizottság megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, amely mindazonáltal az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében összeegyeztethető a belső piaccal⁴ (a továbbiakban: megtámadott határozat). E rendelkezés értelmében összeegyeztethető a belső piaccal a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatás.

¹ Jóváhagyta az SA.56714 (2020/N) – Németország – Covid19 intézkedésekről szóló 2020. március 22-i határozat.

² Jóváhagyta az SA.57520 (2020/N) – Ausztria – Osztrák válságelleni intézkedések – Covid19: Az Austria Wirtschaftsservice GmbH (aws) által az 1977. évi garanciáról szóló törvény alapján a nagyvállalkozások számára nyújtott garanciák – Az SA.56981 (2020/N) támogatási program módosításáról szóló 2020. június 9-i határozattal módosított, SA.56981 (2020/N) – Ausztria – A gazdaságnak a jelenlegi Covid19-világjárvány alatti támogatására irányuló állami támogatási intézkedések ideiglenes keretrendszerén alapuló osztrák hitelgarancia-rendszeréről szóló 2020. április 17-i határozat.

³ Az SA.57153 (2020/N) – Németország – Covid19 – A Lufthansa részére nyújtott támogatásról szóló 2020. június 25-i határozat.

⁴ Az SA.57539 (2020/N) – Ausztria – Covid19 – Támogatás az Austrian Airlines javára – állami támogatásról szóló C(2020) 4684 final határozat.

A Ryanair és a Laudamotion légitársaság a megtámadott határozat megsemmisítése iránt keresetet indított, amelyet azonban elutasít a Törvényszék kibővített tizedik tanácsa. Ítéletében a Törvényszék pontosításokat fogalmaz meg az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának egy olyan egyedi támogatásra való alkalmazása vonatkozásában, amelyet annak érdekében fogadtak el, hogy választ adjanak a Covid19-világjárvány következményeire, amennyiben e támogatás a támogatás kedvezményezettje és azon vállalatcsoport javára elfogadott intézkedések sorába illeszkedik, amely csoporthoz a kedvezményezett tartozik.⁵

A Törvényszék álláspontja

Megsemmisítés iránti kereseteik alátámasztása érdekében a Ryanair és a Laudamotion többek között arra hivatkozott, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg a Lufthansa csoporthoz tartozó társaságok javára nyújtott valamennyi támogatási intézkedést, sem pedig a közöttük lévő kapcsolatot.

E tekintetben a Törvényszék először is megállapítja, hogy a Bizottság pontosította, hogy a szóban forgó intézkedés az AUA javára biztosított, összesen 600 millió euró összegű pénzügyi keret részét képezte, amely a szóban forgó intézkedésen kívül a DLH anyavállalattól származó 150 millió euró összegű hozzájárulásból (a továbbiakban: a DLH tőkeinjekciója) és 300 millió euró osztrák kölcsönből állt. A Bizottság ezenkívül emlékeztetett arra, hogy az általa hozott Lufthansa határozatnak megfelelően a Németországi Szövetségi Köztársaság által a DLH-nak nyújtott 6 milliárd euró összegű támogatást ez utóbbi felhasználhatja a Lufthansa csoport többi olyan társaságának támogatására, amelyek 2019. december 31-én nem küzdöttek pénzügyi nehézségekkel, beleértve az AUA-t is.

A Törvényszék ezt követően rámutat, hogy a megtámadott határozat előtt két héttel elfogadott Lufthansa határozatban, amely a jelen ügyben figyelembe veendő háttérellemnek minősül, a Bizottság már figyelembe vette a Lufthansa csoporthoz tartozó társaságok – köztük az AUA – javára nyújtott valamennyi támogatási intézkedést, valamint a közöttük lévő kapcsolatot. E tekintetben a Törvényszék hangsúlyozza, hogy a Lufthansa határozatban a Lufthansa csoport társaságai javára nyújtott vagy tervezett valamennyi kiegészítő támogatási intézkedést úgy tekintették, hogy azok a Lufthansa csoport tőkeszerkezetének helyreállításához és e csoport életképességének biztosításához szükséges minimumra korlátozódnak.

A Törvényszék ezenkívül emlékeztet arra, hogy mivel a más államok által a Lufthansa csoport társaságai részére nyújtott támogatást az esettől függően levonták vagy a Lufthansa határozat tárgyát képező támogatás összegéből, vagy pedig a német kölcsönből, a Bizottság az említett határozatban kizárta a túlkompensáció minden kockázatát. Az említett csoport javára elfogadott valamennyi intézkedésre alkalmazandó levonási mechanizmus értelmében ugyanis a Németországi Szövetségi Köztársaság által a Lufthansa csoport egésze számára nyújtott támogatást csökkentették a más államok által az említett csoport egyik vagy másik társaságának nyújtott támogatások mértékéig, így a csoport által kapott teljes összeg változatlan maradt.

⁵ Meg kell jegyezni, hogy a Törvényszék a 2021. április 14-i Ryanair kontra Bizottság ítéletében (SAS, Dánia; Covid19) (T-378/20, EU:T:2021:194), a 2021. április 14-i Ryanair kontra Bizottság ítéletében (SAS, Svédország; Covid19) (T-379/20, EU:T:2021:195) és a 2021. június 9-i Ryanair kontra Bizottság ítéletében (Condor; Covid19) (T-665/20, EU:T:2021:344) az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése b) pontjának három olyan különböző egyedi támogatási intézkedésre való alkalmazását vizsgálta, amelyet annak érdekében fogadtak el, hogy választ adjanak a Covid19-világjárvány következményeire.

Végül, ami a DLH tőkeinjekcióját illeti, a Törvényszék megerősíti, hogy még ha annak összege a Lufthansa határozat tárgyát képező támogatásból származna is, az mindenesetre az e határozat alapján már engedélyezett támogatásnak minősülne.

Mindezen észrevételekre tekintettel a Törvényszék megerősíti, hogy a Ryanair és a Laudamotion állításával ellentétben a Bizottság nem csupán a Lufthansa csoporthoz tartozó társaságok javára nyújtott valamennyi támogatási intézkedést vizsgálta, hanem az azok közötti kapcsolatot is.

A Lufthansa csoport javára elfogadott valamennyi intézkedésre alkalmazandó levonási mechanizmusra tekintettel a Törvényszék ezenkívül megállapítja, hogy semmilyen konkrét kockázat nem áll fenn arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó, az AUA javára hozott intézkedés a Lufthansa csoporthoz tartozó más társaságok javára is szolgálhat.

A Törvényszék elutasítja az arra a kockázatra alapított érvet is, hogy az AUA a DLH részéről a 150 millió eurós tőkeinjekción túlmenő támogatásban részesülhet. E tekintetben a Törvényszék megjegyzi egyrészt, hogy a kiegészítő likvid eszközöknek a DLH részéről az AUA részére történő esetleges feltételezett átadása mindenesetre a Bizottság által már jóváhagyott támogatási intézkedésből, mégpedig a Lufthansa határozatban engedélyezett támogatásból ered. Másrészt hangsúlyozza, hogy a német kölcsön és a Lufthansa határozat tárgyát képező támogatás az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének b) pontján alapul, így azoknak nem célja, hogy fedezzék ugyanazon elszámolható költségeket, mint amelyekre a szóban forgó intézkedés irányul, amely a maga részéről az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdésének b) pontján alapul. Mindenesetre a bevezetett levonási mechanizmus ebben az összefüggésben lehetővé teszi a túlkompenzáció kockázatának elkerülését is.

Ezt követően a Törvényszék pontosítja, hogy amennyiben a szóban forgó intézkedés által az AUA és az Ausztriában működő más légitársaságok között bevezetett eltérő bánásmód hátrányos megkülönböztetésnek tekinthető, az a jelen ügy körülményei között igazolást nyert. Tekintettel ugyanis többek között az AUA Ausztria légi kiszolgálásában játszott alapvető szerepére, a javára alkalmazott eltérő bánásmód megfelelő azon károk helyreállítására, amelyeket e társaság a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben az utazási korlátozások és más korlátozó intézkedések miatt szenvedett el, és nem haladja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

A szolgáltatásnyújtás szabadsága és a letelepedés szabadsága elveinek tiszteletben tartását illetően a Törvényszék emlékeztet arra, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadsága konkrétan nem alkalmazható a közlekedés területén, amelyre különös jogi szabályozás vonatkozik. Ennek keretében a Törvényszék azt állítja, hogy a felperesek mindenesetre nem bizonyítják, hogy a szóban forgó intézkedés kizárólagos jellege mennyiben alkalmas arra, hogy visszatartsa őket attól, hogy Ausztriában telepedjenek le, vagy hogy ezen országból kiinduló vagy ezen országba irányuló szolgáltatásokat nyújtsanak.

A Törvényszék szerint a Bizottság nem követett el hibát a támogatás arányosságának értékelése során, különösen a megtérítendő kár és a támogatás összegének kiszámítása során. A megtérítendő kár kiszámítását illetően ugyanis a Bizottság helyesen vette figyelembe az AUA flottájának leállítását megelőző időszakban bekövetkezett károkat, tekintettel arra, hogy e károkat az osztrák kormány által előírt törlések és átütemezések okozták. A Bizottság ezenkívül helyesen számította ki azokat az elmaradt kiadásokat, amelyeket ki kellett zárni az AUA-nak a világjárvány által okozott károk értékeléséből. Ráadásul a Bizottság e kár kiszámítása során nem volt köteles figyelembe venni a más légitársaságokat ért károkat. Végül, ami a támogatás

összegének kiszámítását illeti, a Törvényszék megerősíti, hogy a Bizottság a szóban forgó intézkedés arányosságának értékelése során nem mulasztotta el figyelembe venni az összes olyan támogatási intézkedést, amely a Lufthansa csoport javára szolgálhat.